

KIS HÍR LAP

... ÓRIÁS KIGYÓ EMELKEDIK FÖL. (Lásd a 22. lapon.)

Szerkesztő Forgó bácsi.

A TÜNDÉREK KERESZT-LÁNYA.

— Tündér-vigjáték három felvonásban. —

(Folytatás.)

Második felvonás.

Színhely: kisebb terem a királyi palotában.

Első jelenet.

A bohóc. Az apród. A szakács.

A szakács (az apródot követve belép.) Azt mondtad, hogy ő felsége, kegyes királynénk ide rendelt. De nem látom.

A bohóc. — Tán csak nem csodálkozol rajta, kukták nagymestere? Én sem látom. Alkalmasint azért, mert nincs itt.

A szakács. — Való-szinű, hogy azért; de attól tartok, ez a pajkos apród elbolondított...

A bohóc. — Ahhoz nincsen jussa, mert az az én mesterségembe vág.

Az apród. — Nem is kontárkodom bele. Hívtam, mert a királyné parancsolta és ha ő felsége nincs itt, hát bizony várni kell.

A bohóc (csörgős baljával megveregetve a szakács vállát.) Tanulj bölcseséget e bajszatlan ifjútól, ó nagy művésze a konyhá-nak! Mert ha kettő közül egyiknek várnia kell, a királyné el nem hiszi, hogy épp neki kell annak az egyiknek lennie.

A szakács. — Hiszen persze... természetes...

*

Második jelenet.

Voltak. A király. A királyné.

A király (a királynéval belép.) Már itt vár derék szakács-művésznök.

A szakács (mély hajlongással.) Felsősszonyom parancsol?...

A királyné. — Igenis: hivattalak, mert azt kívánom, hogy ma olyan lakoma legyen, amilyen még soha sem volt...

A király. — Igenis; kedves leányunk születés-napjának tizenötödik fordulója van ma. Ennek örömeire vigság legyen mindenfelé, nálunk pedig királyi vendégség.

A királyné. — Ami legjobb, legpompásabb, az kerüljön az asztalra s minden tudományodat szedd össze, hogy ma igazán remekelj.

A szakács. — Meglesz, felséges királyné! (Hajlongva el.)

A király. — Hogy mulik az idő! Most tizenöt esztendeje annak, hogy oly rémes napunk volt...

A királyné. — Szinte már csak álomnak vélem! Szerencsésen fölneveltük egyetlen drága gyermekünket, nem történt semmi baja.

A király. — S már nem is történhetik. A mai nappal vége minden veszedelemnek.

A bohóc. — No csak lassan, kedves komám! Ne mondj hoppot, míg tul nem vagy az árkon! És volt egy böles, aki azt tanácsolta, hogy csak nyugtával dicsérd a napot.

A király. — Hallgass, bolond! A te kötelességed az, hogy mulattass, nem hogy rontsd az örömünket.

A bohóc (félre.) Ugy látszik, igazán bolond vagyok, mikor igazán okos akarok lenni. No meglehet, hogy igazuk van. Hát vigadjunk! Magam is jobb szeretem.

A király. — De hol van kedves leányunk, a mi édes boldogságunk?

A királyné. — Szobájában hagytam. Még gyönyörködött az ajándékokban, melyeket tőlünk kapott. De íme éppen jön.

*

Harmadik jelenet.

Voltak. A király-kisasszony.

A király. — Jőjj, drága leánykám s mondd, meg vagy-e elégedve azzal, amit e nap emlékére kaptál?

A király-k
édes jó atya
hova legyek
jók vagytok
áraszt öröm
érdemlem s
öleli a király

A királyné.

Ez mind esz

A király.országunk v
jóságát, elm**A király-l**

rulni fogok

A király.magadra leg
ékszereidet,
nep-napod.**A király-k**

ságtokkal;

mindig szen

ráerek egy

annyi az ör

ből valamit

A királyné

vésben soh

A király

ölelve.) Viss

A király.

dagságot m

nincs is töl

gonosz átol

(Változás. S

Epe

Epe (rok

veszedelme

tudnék pul

A király-kisasszony. — Még kérdeheted édes jó atyám? Hiszen azt sem tudom, hova legyek örömemben! Oly végtelenül jók vagytok! Mindenki olyan jó, úgy eláraszt örömmel, hogy ezt igazán nem érdemlem s meghálálni nem tudom. (Megöleli a királyt és a királynét.)

A királyné. — Dehogy, édes gyermekem! Ez mind csak a te jóságod jutalma.

A király. — Ugy van! És ma nagy lakomán országnak világnak hirdetni fogom szived jóságát, elméd ragyogását.

A király-kisasszony. — Ó atyám, pirulni fogok . . .

A király. — Annál szebb leszel. Oltsd magadra legdiszesebb ruháidat, legdrágább ékszereidet, mert ez a mai nap a te ünnepeid.

A király-kisasszony. — Tulhalmoztok jóságtokkal; de királyi atyám szava nekem mindig szent parancs. Ámde, ugy-e még ráérek egy kis sétára? Ha már nekem annyi az örömöm, hadd osszak fölősléggéből valamit a szegényeimnek.

A királyné. — Menj, gyermekem, jótévesben soh' sem akadályozunk.

A király-kisasszony (apját, anyját megölelve.) Vissza térek idején. (El.)

A király. — Menj, menj, terjessz boldogságot másfelé is! A mai nap elmúltával nincs is többé mitől félnünk, megtörik a gonosz átok, mely eddig fenyegetett.

*

(Változás. Színhely: Egy szegényes ház előtti tornác.)

Negyedik jelenet.

Epe, majd a király-kisasszony.

Epe (rokká mellett ül.) Az idő mulik... veszedelmesen gyorsan mulik. Jaj! Megtudnék pukkadni mérgemben! Eddig min-

den kísérletem kárba veszett. És ha ma sem boldogulok . . . kitépem minden hajamat! . . . No, csak türelem . . . Ma ügyesebben rendeztem a dolgomat . . . azt hiszem, ma lépre megy. A jó szíve csalja meg s amit kényes testvéreim áldásul szántak neki, az fogja elveszteni . . . Ahá! Jól sejtettem! Már jön! (Szorgalmasan fon.)

A király-kisasszony (szétnézegetve lép be.) Itt valahol kell laknia annak a jó anyóknak, kit annyira megsajnáltam. Csakugyan ott van. Jó reggelt, anyóka!

Epe. — Ó, ó! Mit látok? Ó, ó! Az a szépséges kisasszony, aki oly nyájasan szólt hozzám és megígérte, hogy meglátogat és megsegít!

A király-kisasszony (vidáman.) El is jöttem, nem szoktam megfeledezni ígéretemről. De ni, milyen furcsa! (A rokkára bámul.) Miféle kereket forgat, anyóka?

Epe. — Hogy miféle kereket forgatok? Nem értem a kérdését, szépséges kisasszonykám. Hiszen látja, mit csinálók.

A király-kisasszony. — Látni látom, de nem értem. Mi az? Mit csinál vele?

Epe. — Ejnye, ejnye, már ez furcsa! Még bizony azt akarná elhítni velem, hogy nem tudja, mi a rokka, mi az orsó.

A király-kisasszony. — Soha hírét sem hallottam, nem hogy tudnám, micsoda.

Epe. — No lám! Hja bizony! Manapság így nőnek fel a leányok! Az én fiatal koromban minden lánynak, ha még olyan urí kisasszony volt is, tudnia kellett fonni, szőni s abban telt a büszkeségök, finomabb szálát ki fon.

A király-kisasszony. — Sajátságos! És az a szál mire jó?

Epe. — Ebből készül a patyolat-vászon, minden derék asszony öröme.

*

A király-kisasszony. — Hogy ezt én nem tudtam! De megtanulom ám. Hiszi, anyókám, hogy meg tudnám tanulni?

Epe. — Hogy ne, aranyos kisasszonykám! Nem olyan nehéz mesterség az. Akár én is megtanítom rá.

A király-kisasszony. — Igazán? Jaj de jó volna! Meglepném vele szüleimet. Tudom, nagy volna az örömük!

Epe. — El sem tudja képzelni, milyen!

A király-kisasszony. — És mikor kezdhetném meg a tanulást?

Epe. — Akár mindjárt. Minek halogatni? Ime, ez itt a rokka . . . itt a finom lenszösz . . . ezt kell az orsóra fonni . . . így ni . . . a kereket a lábával forgatja. Nagyon egyszerű.

A király-kisasszony. — Csakugyan . . . könnyűnek látszik. Hadd lássam csak azt az orsót . . .

Epe. — Tessék! (Átadja.)

A király-kisasszony (átveszi.) Furcsa szerzőszám. Jaj! (Ijedten eltántorodik.) Ugy megszürt valami!

Epe. — Talán az orsó hegye . . . mert biz' az orsó hegyes.

A király-kisasszony. — Ó . . . vérzik az ujjam! . . .

Epe. — No, ilyen kicsi sebtől csak nem fog megijedni . . .

A király-kisasszony. — Ó dehogy . . . Tudom, hogy hamar meggyógyul. Hanem . . . olyan furesa . . . talán nagyon meleg van

ma . . . (Ásit) Bizony még azt hiheti, hogy valami lusta leány vagyok, azért ásitok . . . pedig nem szokásom . . . megyek, kissé futkosok, az majd ismét vissza hozza régi fűrgeségemet. (El.)

Epe (kár-örvendő kacagással.) Mehetsz már, szép király-leány! Hazáig eljutsz talán, de ha csoda nem esik, átkom beteljesedik.

(Változás. Színhely: a királyi palotának ugyanaz a terme, mint az első színben.)

Ötödik jelenet.

A király. A királyné. Zászlós ur. Udvarhölgy. A bohóc. Az apród. A szakács.

A szakács (a háttérben az apródhoz.)

De csak jelentsd, hogy már tálni köl-lene . . .

Az apród. — Nem lehet, ha mondom. Még nem tért vissza a király-kisasszony. Várni kell.

A szakács (kétségbe esetten.) Várni, várni! Én istenkém, jó istenkém! Tönkre men-

. . . VÉRZIK AZ UJJAM!

nek az én szárad, a fcsuffá leszek

A király (az ves leánykám bizony, ugy

A bohóc.

A király. — aki éhes?

A bohóc. várja. Vagy volna jó étv

A király várni mégis Játsszaatnál

Zászlós u örömmel. (L

A királyné mellett ül, m kácsunk, lát leit. Nem is leányom? . .

Udvar-hölgy szegény embe áldott királ hallgatja me

Voltak. A

A király-k léptekkel jön vagyok . . . rogni . . .

A király. — No, most má Még csak eg játékot.

A király-k gammal . . . fekszik.) Ah

nek az én remek ételeim! A sült össze szárad, a felfújt össze omlik . . . ó, ó! Csuffá leszek!

A király (az elő-térben a zászlós urhoz.) Kedves leánykám soká marad oda. Pedig bizony, bizony, úgy érzem, mint ha éhes volnék.

A bohóc. — Milyen boldog állapot!

A király. — Mit fecsegsz, bolond? Boldog, aki éhes?

A bohóc. — Hogy ne? . . . ha dus ebéd várja. Vagy örülnél-e a lakomának, ha nem volna jó étvágyad?

A király (nevetve.) No, eltaláltad. De várni mégis unalmas. (A zászlós urhoz.) Játshatnánk talán egy játszma sakkot . . .

Zászlós ur (mély meghajlással.) Nagy örömmel. (Leülnek és sakkoznak.)

A királyné (az udvar-hölgygel egy asztalka mellett ül, mindketten himeznek.) Öreg szakácsunk, látom, nyugtalan; félti a jó ételeit. Nem is tudom, hol késhtik drága leányom? . . . máskor mindig pontos.

Udvar-hölgy. — A szegényeihez ment, a szegény embernek pedig sok a panasza. S az áldott király-kisasszony oly türelmesen hallgatja meg őket!

*

Hatodik jelenet.

Voltak. A király-kisasszony, majd Epe.

A király-kisasszony (bágyadtan, vontatott léptekkel jön.) Csodálatos . . . olyan álmos vagyok . . . alig birtam haza vánszorgni . . .

A király. — Megjöttél, aranyos lánykám? No, most már mindjárt találhat a szakács. Még csak egyet huzok, hogy befejezzem a játékot.

A király-kisasszony. — Nem bírok magammal . . . le köll feküdnöm. (A pamlagra fekszik.) Ah! (Ásit és elalszik.)

Mind (ásitanak.) Ah! (Elaluszna, mind-egyik abban a helyzetben, amint az ásitás-kor volt: a király egy sakkfigurát fogva ujjjaival, a királyné a himzésbe szurva a tűt, a bohóc a király székéhez támaszkodva, a szakács az ajtó-félfának dölve stb.)

Epe (belép.) Hahaha! Sikerült a boszum! Fogott rajtok a varázs! Nem teljes ugyan a művem, nem halt meg az áldozat, de ez is meglesz, csak várjunk! Nem vesztek vele sokat. Hahaha! Drága szép testvérem, tudom, mit műveltök; de átkomat le nem rontja a ti gyarló tervetek. Az a száz év el fog mulni, de olyan hős nem akad, aki ide behatoljon és megtörje az átkomat. Ti, akik itt szenderegtek, többé már föl nem ébredtek!

— A függöny legördül. —

*

Harmadik felvonás.

Szin: sűrű erdő széle.

Első jelenet.

Tünde. Hajnal. Csillag.

Tünde. — Gyorsan mulik a végtelen idő s már végére jár a száz esztendő, de akiket oltalmunkba fogadtunk, azokon még segíteni nem tudtunk!

Hajnal. — Ó, az a gonosz Epe! Mindig éber, résen áll s minden tervünk füstbe száll!

Csillag. — Pedig ha rövid idő alatt nem akad hős, aki keresztül hatol az elátkozott erdőn, akkor veszve a mi kedves kereszt-lányunk, az ártatlan király-leányka s vele apja, anyja és az egész népe!

Tünde. — Még ne csüggedjünk, testvérek! Én messze keleten találtam egy hős ifju herceget, akinek megsugtam, mi van e rémes rengeteg közepén. Talán vállalkozik a fölszabadtítás nemes művére.

Hajnal. — És ha ő nem, tán jön más. Mert én is fölbiztattam egy vitéz herceget.

Csillag. — De én is ám! Csak résen legyünk, hogy, ha megjön valamelyik, elszántságra bátorítsuk s megsegítsük, amennyire csak szabad.

Tünde. — Jön valaki... Nem csalódom... Az én hőszám, Abdallah, Bagdad vitéz hercege. (A tündérek hátra húzódnak.)

*

Második jelenet.

Voltak. Abdallah. Pór fiu.

Pór fiu. — Csak erre tessék, ha ugyan sokáig tetszeni fog, amit bajjal hiszek. Itt kezdődik az elátkozott erdő. (Vissza fordul és indul.)

Abdallah. — No's, hát tovább nem vezetsz?

Pór fiu. — Van eszem! Bemenni bementek már sokan az elátkozott erdőbe, de vissza még nem került soha senki. Engem pedig várnak a juhockáim. Hát köszönöm a fényes tallért és szerencsés utat kívánok az erdőben. (El.)

Abdallah. — Igaza van a ficzkónak, nem neki való séta ez. Messze földre eljutott hozzám a hire, hogy e rengeteg közepén egy csoda-szép király-leány fekszik bűvös álomban s aki hozzá elhatolna, ezzel megszabadítaná, elnyerné a király-leányt és vele a királyságot. De csak nagy hő teheti meg. Tehát én! Mert hő Abdallah a nevem s még nem volt oly ellenfelem, kit le nem sujtott karom.

Tünde. } *Csak előre! Csak előre!*
Hajnal. } *Nyomulj bátran az erdőbe!*
Csillag. } *Akármit látsz, meg ne rettenj!*
 } *Segítünk a küzdelmedben.*

Abdallah. — Ez biztató szózat. (Megpillantja a tündérek.) Ti zengitek, bájos ala-

kok? No, nem gondolnám, hogy sokat segíthetnétek. Nem is szorulok rá. (Megindul az erdő felé, de hirtelen vissza hőkken) Ohó! Miféle szörnyeteg ez? (Egy óriás kigyó sziszegve emelkedik föl előtte. (Lásd a képet a czimlapon.) Abdallah más irányban indul, de a kigyó még nagyobb sziszegéssel eléje kerül.) No... nono! (Ijedten hátrál.) Ebbe nem tanácsos bele kötni... szörnyű csak ránézni is! (Mind-inkább hátrál.)

Tünde } *Csak előre! Hős lélekkel*
Hajnal } *Küzdjél meg a szörnyeteggel!*
Csillag }

Abdallah (messze hátra ugorva a kigyó elől.) Köszönöm a biztatást, bájos alakok. Megküzdök én tiz vitézzel is, de nem maratom magamat ocsmány kigyóval agyon! (Elfut.)

Tünde (szomoruan.) Ismét csalódtunk reményünkben! (Kivülről hangos gunykazaj hallatszik.)

Hajnal. — Ez a gonosz Epe hangja... rajtunk kaczag!

Csillag. — S már jön is... Vonuljunk félre, ne lásson itt, ne csufoljon szemtől szembe. (El mind a hárman.) (Vége köv.)

ARANY KALÁSZOK.

A legnehezebb, de legszükségesebb erények egyike: uralkodni a haragon. Gyakorold tehát, ahányszor csak haragos indulat környékez, és meglásd, felényi hibát és botlást sem fogsz elkövetni, mint amikor még haragban cselekedtél.

*

Ne mondd hirtelen kár-örvendéssel tovább, ami rosszat másról megtudtál. Mert utóbb gyakran ki fog tűnni, hogy irigység, boszu-vágy költötte a rossz hírt s azzal, hogy könnyen hitted és terjesztetted, csak magadnak ártottál, mert csuf kár-örvendezés színében tüntél föl.

HOGY

E

— Kí

ségébe be
 kezdte Em
 szögletes a

Vajjon r
 két évi ho
 ditek.

Hát biz'
 oka. Emm

kozott, ny
 akinek fig
 csak azok

sorakozó b
 tagok nem
 mikor mar

neki az eg
 A leveg

édes süter
 pozsgás b
 cziczájána

nem enge
 »unalmas«
 Mamája
 vele ugya

HOGY TANULT MEG A KIS EMMA OLVASNI?

— Kicsi történet a kicsinyeknek. —

LEHETETT már vagy hat éves, de olvasni még mindignem tudott. Jó mamája rég óta tanitgatta, oktatta; kitartóan lapozgatta kis leányával, Emmával, az *abc*-és könyvet; mindennap talált egy két órai szabad időt, hogy őt az olvasás mesteriségébe beavassa. Már négy éves korában kezdte Emmát az *abc*-nek hol kerek, hol szögletes ákom-bákomjaival megismertetni.

Vajjon miért nem tanult hát meg Emma két évi hosszú idő alatt olvasni? — kér-ditek.

Hát biz' ennek megvan a maga egyszerű oka. Emma t. i. szer fölött szeles, szóra-kozott, nyugtalan természetű kis lány volt, akinek figyelmét le tudta kötni minden, csak azok az »unalmasan« egymás mellé sorakozó betűk és egymásra halmozott szó-tagok nem. Másra gondolt ő szüntelen, mikor mamája türelemmel magyarázgatta neki az egyes betűk formáját és kiejtését.

A levegőben röpködő légy, madár; az édes sütemény, zamatos gyümölcs; piros-pozsgás bubájának cifra ruhája, kormos cziczájának csörgős nyakra-valója: mind ez nem engedett helyet az ő fejcskéjében az »unalmas« *abc*-nek.

Mamája hasztalan ismételte naponkint vele ugyan-azt a leczkét. Sikertelen volt

fáradozása, a kis Emma csak nem tudta emlékezetében tartani azt a sok betűt.

Egy napon váratlanul elmaradt a ren-des leczke-óra.

Az Emma édes anyját — az ő türel-mes, fáradhatatlan tanítóját — betegség döntötte az ágyba; komoly, aggasztó beteg-ség, mely nem engedte, hogy Emma édes atyja csak egy pillanatra is távozzék a beteg mellől. Még gazdasági ügyeivel sem foglalkozott, melyek az író-asztalán fölhal-mozva voltak.

Emma és az ő kis öcsse Gyurka még távolból sem láthatták az ő szenvedő édes anyjukat. A beteg-szoba ajtaját gonddal zárták be, az ablakokat nehéz függönyök-kel fődtek el, nehogy a ház-népe és a gyer-mekek zsvajja a beteg nyugalmit megza-varják, amugyis remegő idegszárait még inkább fölizgassák.

Egy alkalommal, hogy az ápoló nő levest vitt a szenvedőnek, sikerült mellette Em-mának az anyjához beosonni. A szoba kísér-teties fél-homálya, az asztalon szerte rakott s mindenféle orvosságot magába foglaló üveg és pohár sokasága, a suttogás, a beteg fájdalmas nyögése ... mind ez aggo-dalmat, félelmet keltett Emmában s nyo-masztólag hatott érzékeny szívére.

A régi jó orvos bácsit, aki ott állott szótlanul a beteg ágyánál, meg sem ismerte az első pillanatban. Ugy emlékezett, hogy máskor nem volt ennyire komoly, ennyire halvány, midőn az ő beteg-ágyacskája mellett állott akkor, hogy a hurut és kanyaró ejtette aggodalomba az ő édes anyját.

Mind ezek láttára sirva fakadt Emma. Ugy kellett őt az ápoló-nőnek gyorsan a gyermek-szobába vinni, ahol azután csak

nagy ügygyel-bajjal tudták őt és a kis Gyurkát csitítani. Főképen a fiúcskát, aki ugyancsak hangosan sirva kívánczozott édes anyjához.

Lassan multak az órák.

A künn szakadó eső miatt Emma és Gyurka nem mehetek le a kertbe és unatkoztak, mert a dada is, a szobalány is — szóval a házban mindenki csak a beteg körül volt elfoglalva. Ez az elhagyatottság, ez a magány még csak növelte szomorúságukat. Eszti a varrólány pedig nem tudta lelküket földeríteni. Egyre csak ezt hajtotta, hogy:

— Gyuricza, legyen csöndes! Ne zajongjon, ne sirjon, mert a mama nagy beteg ám!

Ennél vigasztalóbbat nem talált. Egyébbel nem tudta őket szórakoztatni.

Már öt órára járt az idő.

Gyuricza éhezett, s az álm is már-már a szemére nehezedett. Az ilyen álmoságot a jó mama

hogyan eloszlatna volna az ő szép meséivel! Meglátva kicsi nénjét, a nyakába borult és sirva kérte:

— Ó, mikor láthatom már? Jöjj édes Emmikém! Én mamát látni akarom. Vezess a szobájába!

Emma pedig, holott jómagának is szüksége lett volna vigasztalásra, egyre csitította öccsét, s bánatosan, könnybe lábadt szemmel azzal marasztalta, hogy:

— Mama nagyon beteg, nem láthatjuk!

— Akkor vedd elő hát a képes könyveket, s mesélj valamit!

Ezzel Emmike elé egy nagy képeskönyvet tolt. Volt ebben sok mindenféle: állat, katona, fa, virág, gyermek. A képek alatt pedig efféle kérdések állottak: »Hány bárányt látsz itt? Mit csinálnak a katonák? Hogy hívják ezt a virágot?« És a többi.

Gyurka hozzá szokott, hogy édes anyja ezeket a kérdéseket fölolvassa előtte, ő pedig azokra megadja a helyes választ. Azt akarta ez-úttal is, hogy a kérdéseket kicsi nénje olvassa föl neki, mert ő még nem tanulta az *abc*-ét, olvasni meg úgy sem tudott.

Hja, de mikor ezek a mesék, ma-

gyarázatok nem voltak olyan mulatságosak, mint a mama meséi és magyarázatai!

Gyurka elégedetlensége újra sirásban tört ki. Ekkor egy másik könyvet vettek elő.

— Látod, mondá Emma; itt ez a fiucska tejet visz a kis testvérenek.

— Nem igaz! Nem tejet hanem levest visz. És nem is a testvérenek, hanem beteg barátjának.

— Te nem tudsz semmit! kiáltá Gyuri és újra sirásra fogta a dolgot. Egy harmadik kísérlet ép ily eredménytelen maradt. Gyurkát elhagyta békeséges türeése és hangosan az édes anyját hívta s éktelen sikoltozást vitt végbe.

Ép jókor lépett be a szakácsné. Azzal az öröndetes hirrel, hogy az ebéd be van találva, sikerült a rakoncátlan fiucska némileg lecsöndesíteni.

Este, hogy Emmácskát ágyba fektették, a kis lány azon töprenkedett, hogy is tudná ő a jó édes mamát pótolni?

— Gyurka minden este azt akarja, hogy a meséket és a képes könyvek magyarázatát neki fölolvassák. Eszti nem tud olvasni, nem is tanult soha. Én ugyan ismerem már a betűket és szó-tagokká egybe is tudom rovatni . . . de hát mind ez nem elég. Megkérem a nagymamát, folytassa ő velem a leczkéket ott, ahol az én édes jó mamám elhagyta. Nagyon fogok figyelni s talán néhány nap múlva a képes-könyvben található kérdéseket el bírom olvasni. És akkor Gyurka nem fog sirni, hanem örömmel hallgat majd engem.

Ezzel a jó elhatározással csak-hamar elszunnyadt.

Másnap reggel első dolga volt a nagymamához sietni, akihez különben Eszti

minden nap el is kísérte a kicsinyeket, mióta anyjuk betegen feküdt.

Hóna alatt magával vitte az *abc*-és meg az olvasó-könyvet. Nagy sebbel-lobbal futott be a nagymama szobájába, és megfeledkezve a tartozó köszöntésről, s nem is várva be a nagymama szives ölelését, csókját, a karjaiba vetette magát ezzel a hirtelen, nem várt kéréssel:

— Ugy-e bár, édes jó nagymamám, te megtanítasz az olvasásra az én beteg mamám helyett? És aztán elmondotta neki baját, panaszát.

A nagymama pedig szeliden megsimogatta kis unokája fejét s készséggel belé egyezett.

— Előbb azonban meg köll ígéred kis lányom, szölt a nagymama, hogy figyelmes leszel s mind azt jól megjegyzed, amit magyarázni fogok neked.

— Megigérem, nagymama! válaszolt a kis lány.

Ily alapon aztán megkezdődött az első leczke. Emma nem törődött többé a kalitban csicsergő kanárral, sem a mosakodó cziczával. Kezeit ölében össze téve, szeméit a nagymamájára függeszté, s oly egyenesen ült székén, mint ha maga volt volna: a megtestesült figyelem. Mozdulatlan helyzetében akár szobornak nézhették volna, a figyelés szobrának. Csak midőn nagy-bátyjának lépteit hallotta a mellékszobában, mozdult meg egy pillanatra. Tekintetét a szomszéd ajtó felé irányítá. Nyugtalan természetű ellen-állhatlanul másfelé vonzotta. Szeretett volna leugrani a székről — de türtöztette magát. Veszteg maradt, mert hiszen kevéssel ezelőtt ígérte meg nagymamájának, hogy figyelmes és szorgalmas lesz.

És a nagymama türelmének és fáradtságának volt is foganata csak-hamar. Emmácska, egy-két órai tanulás után már el tudta a képes-könyvnek egy-némely kérdését olvasni.

Beállott az est.

Gyurka ismét elő szedte czifra képes-könyveit. De nem csekély meglepetésére kicsi nénjének sikerült — ha bár némi nehézséggel is — a képek alatt levő magyarázatot helyenkint elolvasni.

Gyurka el volt ragadtatva.

Nagymama a mindennapi leczke-órát pontosan megtartotta és szorgalmas tanítványa alig három hét lefolyása alatt nagy haladást tett az olvasásban.

Beteg anyja állapota is fokozatosan javult s Emmácska azon volt, hogy váratlanul gyors haladásával lábadozó édes anyjának is kedves meglepetést szerezzen.

Ennek alkalma nem sokára be is következett. A beteg anya elhagyhatta ágyát és első útja a gyermek-szobába vezette, ahol Gyurka és Emma nagyanyjuk társaságában játszottak.

Gyurkából hogy az édes mamát megpillantá, teljes erővel kitört az öröm. Széles jó kedvében akkorákat ugrott, mint egy pajkos kis gida. Csak-hamar elő hozta képes-könyveit, kérve anyját hogy rég elhagyott meséit kezdje meg újra. Szívesen meg is tette volna a jó anya, de a hosszú betegség testileg-lelkileg úgy elgyötré, hogy erre képtelen volt.

— Édes fiacskám, várjunk még holnapig. Ma még nagyon gyönges s fáradt vagyok, válaszolá édes anyja. Ekkor Gyurka Emmához fordult, kinek arcát erre a váratlan kérésre a félelem pirja lepte el. Olyan lett az arca, mint a pipacs.

Néhány pillanatig habozott, de nagyanyja biztatásának megvolt a hatása. A kis Emma engedett Gyurka öcsse ismételt kérésének. És ime!... Édes anyja örvendő meglepetésére a képes-könyvben egymást követő kérdéseket, nehánynak kivételével, szinte folyékonyan olvasta el.

Nagy volt az öröm. A beteg mama halvány orcái kigyultak, bágyadt szemeibe az öröm könnyüi csillogtak és örvendő meglepetésében alig birt szólni.

— Hát te kis lányom már olvasni tudsz? Ki tanított meg? Mikor tanultál?

Egymást követték e kérdések. A nagy öröm erőt vett gyöngeségén. Fölkelt, hogy szívéhez szóritsa azt a kedves kis lányt, aki betegsége ideje alatt kifejtett szorgalmával ily váratlan örömet szerzett neki.

A kis lány elmondta, mily szorgalommal sikerült neki nagymamája segítségével ily sikert elérnie. Elbeszélte a leczke-órák történetét, s hálából nagyanyja ölébe ugrott, és megölelte Gyurkát, a belépő papát, szóval mindnyáját, kik e nagy örömmel szemtanúi és részesei voltak.

F. Dupin de Saint-André francia eredetije nyomán **hg. Odescalchi Alinka.**

ARATÁSKOR.

(Képpel a 24—25. lapokon.)

NYÁR derekán, mikor legforróbban perzsel a nap, hűs árnyékban szeretünk pihenni. A városok népe, ha csak teheti, hűvös erdős tájra, fürdőre menekül, a diák-sereg sem izzad és fárad, mert zárva minden iskola s jól esik ugy-e a szorgalmas tanulás után a kellemes és kényelmes vakáció?

— Bizony ebben a nagy hőségben nem is lehetne dolgozni! mondja rá a kis diák.

Amde sok sok ezer embernek épp ez az idő a legnagyobb és legnehezebb munka ideje s most szerzik meg arcuk verejté-

kével a kenyeret nem csak maguknak, hanem nekünk mindnyájunknak is. A szorgalmas szántó-vető gazda most kapja meg fáradozása jutalmát: itt az aratás. Csak-hogy ez maga is nehéz munka.

Megérett a rozs, a buza, le kell vágni, learatni. És kora hajnaltól késő estig cseng a kasza, peng a sarló. Izmos férfiak és gyöngébb asszonyok, leányok versenyt fáradoznak a forró napon, mely szinte feketére süti arcukat és karjaikat. S bár verejtek szakad homlokukról, örömmel végzik az áldásos munkát és még vig arató dalt is zengnek hozzá.

Ki mint vetett, úgy arat s a hálás termőföld sokszorosan adja vissza a beléje hin-

tett magot. Még a szegény özvegy asszonynak is megadja az ő kicsiny földcskéje az egész esztendőre valót; s ha nincs legény fia, hát maga vagy munkához szokott leánya indul korán reggel dologra és egész nap görnyedve sarlózza az érett vetést. Nevetne ám, ha valaki azt mondaná, hogy ilyen nagy forróságban nem lehet dolgozni.

— Nem lehet? Ez csak az igazi jó arató idő! Csak hogy persze ezt a munkát nem akárki bírja meg.

Nem bizony, s azért illő is, hogy aki ezt a nehéz munkát végzi: az aratót becsüljük meg!

NYUSZIKA.

*ITT a rácsos kalitka,
Benne három nyuszika.
Kettő fehér, egy meg tarka.
Hosszu füle, rövid farka.*

*Ámbátor nyul, még se fél —
Fölkapom a fülinél.
Pityeregve szól Juliska:
»Jaj ne kinezd, édes Miska!«*

*Szegényt dehogy kinezom!
Csak a gyöpre kihozom.
Ugrálgasson, szagolgasson,
Zöld füvecskét majszolgasson!*

KAT
Ja
Kacz
III

Uj k
M
Hát
M

VEND

— A > L

BRNÖCS
már
Bözsike ve
— Más
ozsonna, v
sehöl sem
kénél. Ma

HALAD A BUBA.

*KATICZÁNAK új ruhája
Jaj, de szörnyen illik neki!
Kaczkí urhölgyek módjára
Illegtetí billegtetí.*

*Új kalapja, nap-ernyője,
Mind a kettőt keccsel hordja;
Hát még az új czipellője! ...
Mint a tükröt ragyogtatja.*

*És a karján finom táska,
S képes új ábécze benne —
Talán bizony iskolába?
Oda járni be szeretne!*

*Jöszte velünk! A táskádba,
Bele teszünk még valamit,
Hogy teljék az uzsonnára ...
Teszünk bele tiz-órait!*

VENDÉGLÁTÓ BÖZSIKE.

— A »Kis Lap« színes műmelléklete. —

ERNŐCSKE és hugocskája, a kis Ninuska, már előre is örültek, hogy dél után a Bözsike vendégei lesznek.

— Más hol is van szép kert, van jó ozsonna, vidám játék. Mégis, furcsa! ... sehol sem mulatunk oly jól, mint Bözsikénél. Ma is úgy lesz, tudom.

Ernőcske mondta ezt és nem csalódott. Volt labdázás, bujósdi és sok másféle játék, és mindig — milyen furcsa! — éppen az, ami Ernőcskének, majd meg Ninuskának legjobban volt kedvére. Csak akkor fogytak ki a derültségből, mikor már ugyancsak elfáradtak.

— Most pihenünk, szólt Bözsike. Ugy is itt az ozsonna ideje.

— De kár, hogy be köll menni a szo-

bába, mikor idekint sokkal kellemesebb, sóhajta Ninuska.

— Az ám, hagyta rá Ernőske.

És mit mondott Bözsike?

— Dehogy köll bemennünk, mondá. Itt teritek a kertben. Itt osonnálunk.

Az bizony meglehetősen fáradságos dolog volt, mert mindent Bözsikének magának kellett kihurczolnia; de hamar megtörtént s végre nagy tálczán hozta a jó tejet, kávé, kalácsot is. A Fürge kutyus is jelentkezett vendégnek az osonnához.

— No, no; csak föl ne dönts! szólt Bözsike nevetve, mikor Fürge fölágaskodott hozzá. Természetes, hogy te is kapsz, mikor te is játszottál velünk; részed van benne, hogy jól mulatunk, tehát vendég vagy.

Galambok is jelentkeztek, rászálltak az asztalra, a Bözsike vállára.

— Jól van, jól van, tubiczáim! Ti is kaptok, titeket is szívesen látlak.

Meg is kapta mindenki a magáét, amit legjobban szeretett. Legelőször Ninuska, aztán Ernőske, utánok Fürge és végre a galambok. Mint ha Bözsikének magának alig jutott volna valami. De rá sem ért, hogy magára gondoljon. A szemes Ernőske pedig észre vette s haza-menet így szólt kis hugához:

— Tudom én már, miért szeret mindenki vendégül lenni Bözsikénél, mért mulatunk nála olyan jól. A dolognak az a titka, hogy Bözsike szinte lesi, mi kedves a vendégének, magára nem gondol, másért megtesz mindent és ezt észre sem véteti. Ez az igazi kedves vendéglátás, ezt el kell tőle tanulnunk.

A ROZSA ÉS A MÉH.

— Mese. —

MÉZZEL megrakodva röpült nyár elején a méhecske haza felé. Röptében megpillantott valamit, aminek nagyon megörült.

— Rózsa! Az első rózsa, melyet az idén látok! kiáltott föl.

Egy rózsa-bokron valóban nyilni kezdett a szép piros rózsa; de ág, levél ugy eltakarta, hogy nem egy-könnyen lehetett észre venni. A szemes méhecske azonban meglátta és oda sietett.

— Kedves szép rózsa, de örvendek, hogy már kinyíltál! A királynénk már többször kérdezte, nem nyílnak-e már a rózsák? Nagyon vágyik egy kis rózsa-mézre. Adsz nekem, ugy-e?

— Szívesen, felelé a rózsa. Tudod, nem vagyok fősvény, a királynétoknak pedig már éppen örömet juttatok egy kis csemegét. Hát csak szedj össze, amennyit tudsz.

— Most nem vihetek, mert nagyon meg vagyok rakodva. De majd vissza térek. Én leszek az első, aki rózsa-mézzel szolgálok a királynénknak.

Haza röpült és kirakta a magával hozott mézet. Idő telt bele, aztán pihennie is köllött, mert már elfáradt az egész napi munkában. Társai már nem is röpültek ki többé mert rájok esteledett volna, mire virágról virágra röpülve és keresgélve, valami kis mézet össze gyűjtenének.

— Én még mehetek, gondolá méhecskénk; nem köll keresgélnem, egyenest a rózsához röpülök és megrakodom. Ámbátor... igaz... már kissé fáradt és lusta vagyok. Tulajdonképen fölösleges is, hogy siessek. Társaim közül senki sem látta a rózsát, rá érek holnap reggel is. Talán nem is megyek.

Sokáig alkudozott magával. Végre mégis azt vélte jobbnak, ha mindjárt indul; de mikor az ajtóhoz ért, látta, hogy már egészen besötétedett.

— Most már igazán nem mehetek. No, nem baj, majd reggel korán fölkelek, ne-hogy valaki megelőzzön.

Ez a gon-
hogy sokáig
aztán szépen
idejét.

— Ohó!
nem kell.

Sietett, m
a rózsához
rózsa nevetv

— Sajná
járt három
csöppecskét
nap, amikor
Alkalmasint
zakodtál.

A méhecs
ugy van. Sz

— De l
Most már
köszönetét.
másképp; m
radni röste
elől hamar

MEGFEL

A »KIS
közölt pont

Helyes
Felice, Groe
Iréne (a me
tél, szintén

Ez a gondolat annyira nyugtalanította, hogy sokáig nem tudott elaludni. Reggel aztán szépen el is aludta a fölkelés rendes idejét.

— Ohó! Majd elkéstem. Most sietnem kell.

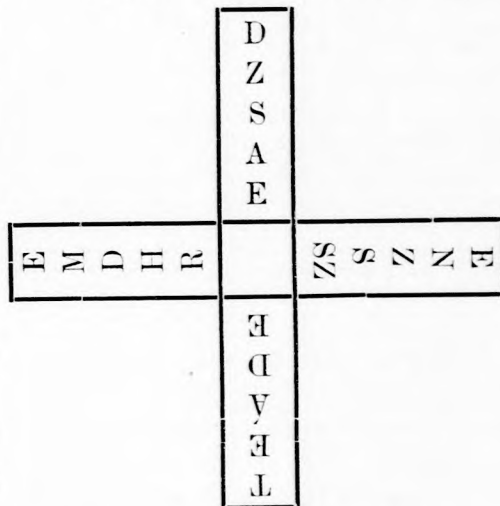
Sietett, mégis elkésett. Amint oda ért a rózsához és kérte az ígért mézet, a rózsza nevetve szólt:

— Sajnálom, barátocskám, de már itt járt három társad s össze kaparta az utolsó csöppecskét is. Mért nem jöttél még tegnap, amikor az egész neked jutott volna? Alkalmasint lusta voltál és más napra bizakodtál.

A méhecske nem tagadhatta, hogy biz az ugy van. Szégyenkezve lebbent haza-felé.

— De kár, de kár! zümmögte busan. Most már társaim nyerik el a királyné köszönetét. Persze, persze, nem is lehet másképp; mert aki szép czélt lát, de fáradni röstel és a munkát halogatja, az elől hamar elragadják a jutalmat!

SZÉLMALOM-REJTVÉNY.

Egyik betüből kiindulva s mindig más ágra ugorva, lelkesítő intést olvashatsz ki belőle.

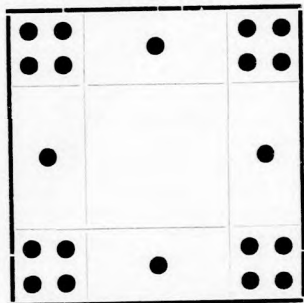
A megfejtők név-sorából elsőnek kihuzott kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Mesék.“

Az ifjúság számára írta Greguss Ágost.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LII. köt. 26-dik számában közölt pontrejtvény megfejtése:

Helyesen fejtették meg: Pílz Erika és Felice, Groedel Lajos, Virághalmy Juliska, Strobl Irénke (a megfejtés másik módja, melyet beküldtél, szintén helyes ugyan, de mégis némi kifogás

alá eshetik a pontok aránytalan csoportosítása miatt. Ilyen módon még többféle megoldás is lehetséges. F. b.). Havas Margit, Kölber Anna, Szántó Bella, Mérey Ágosta, Parsch Gyurika, Preisach Frida, Vilma és Lajos, Veisz Erzsike (a vizsgálat kitünő eredményét örömmel veszem tudomásul. F. b.), Diemár Kálmán, Kocsis Gizella, Neményi Berta, Graner Stefi és Márta, Gabrovitz József, Koch Imre, Stein Lajos, Esterházy Erzsébetke, Heszke Irmus, gr. Degenfeld Ilka (hiányosan, mert nem tartottad meg szorososan a feltételt, hogy a 28 pontból nyolczat el köll venni és csak huszat szabad fölhasználni. F. b.), Graefl Márta és Paula, Badiés Gizi, Lázár Mariska és Etelka, Farkas testvérek, Herczegh Malvina, Szamek Margit és Zoltán, Bogyay Ernő, Hein Etelka, Boros Emmike, Salacz Emil, Sugár Dénes, Marsovszky Imre, Probstner Arthur, ifj. Muntyán Béla, Hollaky Ferencz, Krivány Dénes és Jankó, Schröder Sándor és Keresztes Gyula, ifj. Körösi Károly, Rátz Vilma és Ottó, Hutter Lajos, Kis Károly, Herendi Böske, Horváth Margitka, Markovics Aladár és Fischer Béla, Zakár Jenő, Vizoly

Blanka, Marczali Bözse és Póli, Mágory Béla, Kalmár Rózsika, Veress Gizike, Christian Radó, Zubor Imre, Pető Ilonka, Koronhály Zoltán, Dukesz Anna és István, Kármán Jozefina és Miklós, Jármay Zoltán, Záborszky Mariska és Dezső (olyan szép sikerű vizsgálat után teljesen érdemesek vagytok a vidám vakációra. *F. b.*) Spolarich Lonczi, Fischl Izabella, Kaszás Irén és Imre, Sier Friczike, Széphegyi Perencz, Pollák Karolina, Vilmos és Lajos.

A jutalom kisorsolása szabály-szerűen megtörténvén, nyertesek lettek *Markovics Aladár és Fischer Béla, Szatmárt*, kiknek a jutalom-könyvet (*Aesopus tanulságos meséi*, szatizennégy mese, számos fametszetű ábrával, díszes angol vászonkötésben) a kiadó-hivatal megküldi.

A »Kis Lap« LII. köt. 25-ik számában közölt rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Krámer Margit és Irén, Gyurkovich Gyula, Schröder Sándor és Keresztes Gyula, Christian Radó.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Koronhály Zoltán. A talalós meséid nem elég szabatosak. Olyan *fa* amely se nem lombos, sem levelet nem hajt: több is van a *gyufánál*. (Amely szó különben nem is helyes, mert nem magyaros. Inkább *gyújtó-szálat* mondunk.) Nem lombos a *kisafa*, az *ajtófélfa*, a *szolgafa* sem. — **Masjon test.** Sose nézzétek még most az érkező hajót. Ha kedvez is a szerencse, hogy közétek mehetnék: addig még sok hét folyik el. De szívességetek azért nem kevésbé jól esik szívemnek. Félre ne értsetek ha azt mondom: olyan jól esik a ti melegségetek, hogy szinte hűsölök bele. — **Berényi Irmuska.** Május 29-én kelt soraidat július 4-én kaptam meg. Éppen 5 hétig voltak utban. Megfejtéssel tehát nagyon megkéstél, kis lányom. — **Kalmár Rózsika.** Véleményeddel egymagad állsz, mert a keret most sokkal díszesebb. Sikerednek örvendek. — **Wagner Evaczi (Evuczi?)** Szokatlan keresztnevedet olvashatóbban írd. Ha rejtvényed el van fogadva, sorát várja. A levélkéd lángvörös papirosa úgy hatott a szemembe, mint ha öt percig a napba tekintettem volna. Hogy is lehet ilyen pogány papirost használni? Ha nem változtatod meg, ezen túl majd csak kék pápaszemen át nézhetem takaros írásodat. — **„Gyilkos méhike.”** Természetráji hamisítás az, hogy a méh megöli a virágot. Ha mézet szedett is kelyhéből, azért a virág tovább diszlik. De meg: a szorgalomnak ez állandó példaképét egyszerre csak nem vádolhatjuk gyilkossággal? Azon felül a verselése gyöngye s hasonlatai zavarosak. Azt írja a méhikéről, hogy a virágnak »megmérgezte angyal-kelyhét«. Pók már inkább megmérgezhette volna; de még a pók sem öli el a virágot, külö-

nösen nem annak »angyal-kelyhét«, aminek bizony nincs értelme. Láthatja ebből a »régis elöfizető«, hogy a gyermek-versike komolyabb dolog, mint gondolja. Mégis, ha az egész vers olyan volna, mint a befejező két sora, érdemes volna a megmentésre. Ezt az őszinteséget pedig ne tessék rossz néven venni. Ha meggondolja, igazat fog adni Forgó bácsinak. — **Vadas Zoltán.** A te rejtvényed első merőleges sorából nem Kisfaludy, hanem Kisfaludy neve tűnik elő. Hogy nem tévedésből, de szándékosan irtad oda, bizonyítja a »nemtő«-szó. Talán csak nem arra számítottál, hogy az *n* bötüt a sajtó ördöge megfordítja, hogy *u*-vá legyen? Utba-igazításul jövőre: a rejtvény-magyarázó írás fölötté világos legyen. Azt, úgy szólván, pingálni kell. *Y*-nál kezdődő szó a magyarban nincs. Mi az *ybis* madarat *ibisznek* írjuk, mely szó arabus lévén, a magunk helyesírása szerint írhatjuk. — **Wagner Eveline.** Ha el van fogadva, meg is jelen. Hogy mikor? Azt én meg nem mondhatom mert számosan vannak előtted, és úgy illik, hogy sort tartsak. — **Kontra Pali.** Multkori leveledben ugyancsak keveselted a »Kis Lap« rejtvényének nehézségeit. Közlök most vated néhányat, amelyekre nem fogsz panaszkodni, hogy nem elég fogasak. Mutasd ki hát az erődöt!

1.	2.
LHT ÖL ÖL ÖL ÖL	OL OL OL OL OL OL
3.	4.
Arany fénylik Ezüst fénylik Aczél fénylik Arany fénylik	<i>KLPM</i>

Megjegyzem még, hogy ha ezt a négy rejtvényt a *magad* emberségéből oldod meg, külön jutalomban részesülsz. — **Lukácsy Lipót.** Kivánságod legközelebb teljesülni fog. Az írás a te írásod? Mert az teljesen kiforrott, férfiás kézírás. — **Sugár Dénes.** Te is olyan mamának vagy a kisa, aki maga mint kis leányka épült a »Kis Lap« olvasmányain. Csak annál szivesebben fogadlak hiveim nagy táborába. Annak meg külön örvendek, hogy osztályozásod végig kitünő. Nagyot nőjj! — **Gabrovitz József.** Az összetett mássalhangzó csak *egy* betűt jelent. Ily értelemben átdolgozva küldjed be újra a karika-rejtvényedet. Az első bevált, közlöm is. — *Több levélről a jövő számban.*

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Ferencziek-tere 3-ik sz. Athenaeum-épület.
Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten

